

RIKSDAGENS SVAR 33/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om försök med alkolåsövervakad körrätt och till lag om temporär ändring av vägtrafiklagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om försök med alkolåsövervakad körrätt och till lag om temporär ändring av vägtrafiklagen (RP 15/2005 rd).

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 6/2005 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om försök med alkolåsövervakad körrätt

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om möjlighet att utfärda villkorligt körförbud i kombination med övervakad körrätt för den som gjort sig skyldig till rattfylleri (*övervakad körrätt*).

tänkta rattfylleriet eller till domstolen i samband med behandlingen av rattfyllerimålet.

Polisen skall vid förundersökningen av det brott som avses i 1 mom. informera den misstänkta om möjligheten till övervakad körrätt och informera om innehållet i samt villkoren och kostnaderna för övervakningen.

3 §

Fordon som används i försöket

Det fordon som används i försöket med övervakad körrätt skall förse med en anordning som hindrar att fordonet startas om en viss alkoholhalt uppmäts i förarens utandningsluft (*alkolås*). Alkolåset monteras i en person- eller paketbil som den för vilken övervakad körrätt meddelats (*den övervakade*) har i privat bruk. Fordonet skall ändringsbesiktigas efter det att alkolåset har monterats eller avlägsnats.

2 §

Begäran om övervakad körrätt

Övervakad körrätt kan begäras av en i Finland varaktigt bosatt person som är misstänkt för rattfylleri enligt 79 a § 1 mom. i vägtrafiklagen (267/1981) och som har någon annan körrätt för fordon av minst klass B än i 72 § 2 mom. i vägtrafiklagen avsedd körrätt för två år. Begäran skall riktas till den polis som utreder det miss-

4 §

Beslut om övervakad körrätt och prøvotid

Övervakad körrätt meddelas för en i 79 a § 1 mom. i vägtrafiklagen föreskriven prøvotid. Polisen på den övervakades boningsort beviljar ett körkort för prøvotiden (*alkolåskörkort*). En förutsättning för utlämnande av alkolåskörkort är att den övervakade tillställer polisen ett intyg över monteringen av alkolåset, del I till registreringsintyget, enligt vilken fordonet efter monteringen av alkolåset har ändringsbesiktigats, samt ett intyg över att det program för bedömning av alkohol- eller drogberoende som avses i 6 § har inletts.

Polisen skall göra en anteckning i fordonstrafikregistret om att alkolåskörkort har beviljats.

Den övervakade skall under prøvotiden fullgöra de skyldigheter som hänför sig till den övervakade körrätten. Före utgången av prøvotiden skall polisen på den övervakades boningsort kontrollera att den övervakade har fullgjort alla skyldigheter. När prøvotiden gått ut skall alkolåskörkortet återlämnas till polisen på den övervakades boningsort. Efter detta återlämnar polisen det körkort som omhändertogs när temporärt körförbud utfärdades eller utlämnar ett nytt körkort till den övervakade.

5 §

Utövande av övervakad körrätt

Under prøvotiden har den övervakade körrätt endast till det fordon som specificeras i alkolåskörkortet. Alkolåskörkortet berättigar den övervakade att under prøvotiden i Finland, med undantag av landskapet Åland, framföra det fordon som är försett med alkolås.

6 §

Program för bedömning av alkohol- eller drogberoende

Den övervakade skall genomföra ett sex månader långt program för bedömning av alkohol- eller drogberoende. Programmet skall inledas

utan dröjsmål efter begäran om övervakad körrätt.

Den övervakade skall tillställa polisen på boningsorten de läkarutlåtanden som hänför sig till programmet för bedömning av alkohol- eller drogberoende och intyg över besök hos läkare och hälsovårdspersonal samt meddela polisen tidpunkten för nästa besök. Polisen skall göra en anteckning i fordonstrafikregistret om att ett utlåtande eller ett intyg har lämnats in.

7 §

Fortsatt uppföljning

Efter det att programmet för bedömning av alkohol- eller drogberoende har slutförts skall den övervakade delta i en fortsatt uppföljning. Under den fortsatta uppföljningen som sker under prøvotiden genomgår den övervakade med tre månaders mellanrum en läkarundersökning. Läkarutlåtandena om undersökningarna skall tillställas polisen och den övervakade skall meddela polisen tidpunkten för nästa undersökning. Polisen skall göra en anteckning i fordonstrafikregistret om att utlåtandet har lämnats in.

8 §

Kostnader

Den övervakade svarar för sina kostnader för den övervakade körrätten.

9 §

Avläsning av alkolåset

Den övervakade skall med 60 dagars mellanrum föra det fordon som är försett med alkolås för avläsning av alkolåsets minne till en representant som har befullmäktigats av alkolåstillverkaren och anmälts till Fordonsförvaltningscentralen. Uppgifterna om användningen sänds till ett register som förs av tillverkaren, och de är tillgängliga för polisen för tillsynen

över utövande av den övervakade körrätten. Uppgifterna om användningen får inte innehålla personuppgifter.

10 §

Avbrytande av provotiden

Provotiden avbryts om den övervakade meddelas körförbud eller temporärt körförbud. Om polisen utfärdar körförbud för den övervakade eller om utfärdande av temporärt körförbud grundar sig på 76 § 5 eller 6 punkten i vägtrafiklagen, skall polisen underrätta åklagaren om sitt beslut, varefter åklagaren utan dröjsmål vid domstol skall yrka att den övervakade körrätten återkallas och att det villkorliga körförbudet verkställs. Yrkandet framställs vid den domstol inom vars domkrets den övervakade bor eller varaktigt vistas. I underrätten kan ärendet behandlas i en sammansättning med en domare, och allmänna åklagaren skall närvara vid sammanträdet. Ärendet kan handläggas och avgöras trots den övervakades utevaro. I övrigt tillämpas på förfarandet bestämmelserna om rättegång i brottmål.

Om domstolen inte bestämmer att den övervakade körrätten återkallas och det villkorliga körförbudet verkställs, räknas tiden för det temporära körförbudet med i provotiden.

11 §

Ändringssökande

Vid sökande av ändring i ett beslut som polisen fattat med stöd av denna lag gäller 106 a § i vägtrafiklagen.

12 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om alkolåsets tekniska egenskaper och funktion, montering av det, avläsning av alkolåsets minne samt överlämnande av uppgifter om användningen till polisen utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 20 .

Lagen tillämpas på rattfylleribrott som avses i 2 §, om de har begåtts efter lagens ikraftträdande. Lagen tillämpas på övervakad körrätt tills provotiden går ut. Lagen tillämpas också efter det att den har upphört att gälla vid behandling av besvärärenden som omfattas av lagen.

Lag

om temporär ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras temporärt i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/1981) 76 § 3 och 4 punkten, sådana de lyder i lag 1199/2002, samt

fogas temporärt till 76 §, sådan den lyder i nämnda lag 1199/2002, nya 5 och 6 punkter, till 77 §, sådan den lyder i lagarna 676/1990 och 1242/1997, ett nytt 5 mom. samt till lagen en ny 79 a § som följer:

76 §

Grunder för temporärt körförbud

En polisman kan utfärda temporärt körförbud för den som har körrätt och omhändertaget, om

3) det är sannolikt att det finns förutsättningar för att meddela körförbud med stöd av 75 § 2 mom. 3—6 punkten eller 3 mom.,

4) det är uppenbart att körförmågan hos den som har körrätt, på grund av sjukdom eller skada eller av någon annan sådan orsak har försämrats i sådan utsträckning att den övriga trafiken utsätts för väsentlig fara om körningen fortsätter och det därför inte kan anses tillräckligt att enbart utreda hälsotillståndet enligt 73 § 2 mom.,

5) en begäran som avses i 79 a § 2 mom. 1 punkten återtas, eller om

6) det finns skäl att misstänka att den som har körrätt har gjort sig skyldig till en sådan gärning eller försummelse som avses i 79 a § 2 mom. 3 punkten.

77 §

Tiden för temporärt körförbud

I de fall som avses i 76 § 5 och 6 punkten fortsätter det temporära körförbudet att gälla till dess domstolen beslutar att den övervakade körrätt som avses i lagen om försök med alkoholövervakad körrätt (/) återkallas och att det villkorliga körförbudet verkställs.

Helsingfors den 22 april 2005

79 a §

Övervakad körrätt

Domstolen skall besluta om i lagen om försök med alkoholövervakad körrätt avsedd övervakad körrätt för en person som gjort sig skyldig till rattfylleri enligt 23 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 1 eller 2 punkten i strafflagen, om den som skall meddelas körförbud begär det och bedöms kunna fullgöra de skyldigheter som hänför sig till övervakad körrätt, förutsatt att han eller hon inte döms till ovillkorligt fängelsestraff. Körförbudet skall utfärdas som villkorligt för den tid som den övervakade körrätten gäller. Det temporära körförbudet upphör och provotiden inleds när till den för vilken övervakad körrätt meddelats utlämnas ett i 4 § 1 mom. i lagen om försök med alkoholövervakad körrätt avsett alkoholskörkort. Provotiden är ett år. Bestämmelser om övervakad körrätt och avbrytande av provotiden finns i lagen om försök med alkoholövervakad körrätt.

Domstolen skall återkalla en övervakad körrätt och bestämma att ett villkorligt körförbud skall verkställas, om den övervakade innan provotiden inleds eller under provotiden

1) återtar sin begäran om övervakning,

2) meddelas körförbud, eller

3) utan godtagbar orsak bryter mot begränsningarna i den övervakade körrätten eller försummar en skyldighet som utgör en del av den övervakade körrätten.

I övrigt gäller för den övervakade körrätten i tillämpliga delar vad som bestäms i 79 § om villkorligt körförbud.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 20 .